

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket

Nytilsattopplæring 20. april 2023

Marianne Olsen

Landbruks- og reindriftsavdelinga

Seksjon for jord- og skogbruk

Statsforvalteren i Nordland

Nordlaanten Staatehaaltoje
Nordlánda Stáhtaháldadiddje

— virker til Nordlands beste

Produksjonstilskudd og avløsertilskudd

- ✓ Produksjons- og avløsertilskudd er en fellesbetegnelse for flere tilskuddsordninger som foretak med husdyr- og/eller planteproduksjon kan søke om, og utgjør en viktig inntektskilde for mange foretak.
- ✓ I Nordland var det 1840 foretak som søkte produksjonstilskudd i 2022
- ✓ Beløp som ble utbetalt i produksjons – og avløsertilskudd i Nordland for 2022 er ca 988 MNOK

Kommunen har ansvaret for

- ✓ informere og veilede om regelverket og om søknadsprosessen
- ✓ utarbeide kontrollplan og plukke ut konkrete foretak til kontroll
- ✓ Kontrollplan må utarbeides årlig før saksbehandling av søknadsomgangen starter
- ✓ Det er krav til at kommune kontrollerer minst 10% av søknadene
 - Utplukket skal være i tråd med utarbeidet kontrollplan
- ✓ saksbehandle søknader og fatte vedtak om tilskudd
- ✓ forberede eventuell klage til Statsforvalteren
- ✓ etablere systemer, rutiner og tiltak som forebygger, avdekker og korrigerer feil og mangler, jf økonomireglementets krav til internkontroll
- ✓ forholde seg til [frister](#) for saksbehandling

Krav til kommunen - kontrollplan

- [Rundskriv 2023/10 Produksjonstilskudd og avløsertilskudd – forvaltningsansvar og saksbehandling](#) punkt 5, gir informasjon om hva en kontrollplan er, hva den skal inneholde og forslag til kontrollplan.

Formål med forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd

- [Landbruksdirektoratets veileder](#)
- § Formål
 - Formålet med tilskudd etter forskriften er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsettinger Stortinget har trukket opp.

Grunnvilkår

§2 Grunnvilkår

Tilskudd etter forskriften kan gis til foretak

- ✓ Som er registrert i Enhetsregisteret
- ✓ Driver «vanlig jordbruksproduksjon» på en eller flere landbrukseiendommer med de dyreslag eller de vekstgruppene det søkes tilskudd for

«Vanlig jordbruksproduksjon»

- ✓ Vilkåret om «vanlig jordbruksproduksjon skal vurderes for hele søknadsåret under ett, og i lys av hva som er normalt for den enkelte produksjon som vurderes
- ✓ Vurderes ut fra et jordbruksfaglig skjønn
- ✓ Hver enkelt produksjon holdes opp mot en god agronomiske praksis og godt husdyrhold
- ✓ Produksjonen må ha et næringsmessig preg
- ✓ Leveransene fra produksjonen skal stå i samsvar med antall dyr eller størrelsen på arealet det søkes tilskudd for – det må vurderes om produksjonen er for ekstensiv eller mangler næringsmessig forankring
 - Bruk forskrift og rundskriv, varselmeldinger i eStil PT, rapporter vanlig jordbruksproduksjon, Mattilsynssaker med brudd på dyrevelferdsregelverket skal vurderes opp mot § 2,...

§ 8 Søknad og utbetaling

- ✓ Foretak som søker tilskudd skal benytte søknadsskjema fastsatt av Landbruksdirektoratet.
- ✓ Søknadsfrist 15. mars og 15. oktober
- ✓ Søknad kan leveres inntil 14 dager etter søknadsfrist, utbetalingen reduseres da med 1 000 kroner for hver dag fristen er overskredet.
- ✓ Søknader som er levert innen søknadsfristen kan endres innen henholdsvis 29. mars og 29. oktober uten reduksjon i tilskuddet.

§ 9 Administrasjon, dispensasjon og klage

Dispensasjon

- Statsforvalteren og Landbruksdirektoratet kan i særlige tilfeller dispensere fra reglene i § 2, § 3 første ledd, annet ledd, tredje ledd bokstav a, b og c samt fjerde ledd, § 4 første, annet og fjerde ledd, § 5, § 6 og § 8 annet og tredje ledd.

Klage

- Vedtak fattet av kommunen kan påklages til statsforvalteren. Vedtak fattet av statsforvalteren som førsteinstans kan påklages til Landbruksdirektoratet.

§ 11 Avkorting ved regelverksbrudd

§ 11 første ledd

- Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes

Forts. § 11 Avkorting ved regelverksbrudd

- Andre og tredje ledd: Spesielt om gjødslingsplan og journal over plantevernmidler
 - Hvis foretaket er pålagt å ha gjødslingsplan og/eller journal over plantevernmidler, og foretaket ikke har dette eller planen/journalen er mangelfull, skal det avkortes i tilskuddet.
 - § 3 i [Forskrift om gjødslingsplanlegging](#)
 - Ved manglende gjødslingsplan eller journal over plantevernmidler er normen 20% av areal og kulturlandskapstilskuddet
 - Ved gjødslingsplan med mangler skal det avkortes inntil 20% av areal og kulturlandskapstilskuddet

§ 12 Avkorting ved feilopplysninger og fristoversittelse

Vilkår

- ✓ Feilopplysning som har eller ville dannet grunnlag for en urettmessig utbetaling av tilskudd
- ✓ Foretaket må ha handlet «uaktsomt eller forsettlig»

- *Forvaltningen kan avkorte i tilskuddet, men hovedregelen er at det skal avkortes dersom søker har vært minst uaktsom ved å gi feilopplysning.*
- *Hovedregelen er at det avkortes med merutbetalingen, men størrelsen på avkorting må alltid vurderes.*
- *Skriftlig vurdering av avkorting/ikke avkorting må være dokumentert.*

Aktsomhetsvurdering

«Tilskuddsmottakerne etter forskriften er selvstendig næringsdrivende og det stilles derfor strenge krav til aktsomheten. Mottaker vil derfor sjelden kunne ha gitt feilopplysninger i aktsom god tro. Det forventes for eksempel at søker har full kunnskap om foretakets dyrehold på de aktuelle telledatoene. Tilsvarende vil det være søker som har best kunnskap om hvilke arealer som foretaket selv har drevet og høstet, hvilke som er utleid eller eventuelt ikke er i drift. Som potensiell mottaker av statlige midler forventes det da at søker legger ned nødvendig arbeid i å fylle ut søknadsskjemaet korrekt slik at søknaden gjenspeiler de reelle forholdene. Dersom søker har problemer med å forstå søknadsskjemaet forventes det at søker kontakter kommunen i god tid før søknadsfristen.»

Avkorting etter § 4, Tilskudd til jordbruksareal

✓ § 4, tredje og fjerde ledd

- Tilskuddet skal avkortes dersom det på, eller i tilknytning til arealet foretaket disponerer foretas inngrep som forringer kulturlandskapet. Det skal likevel bare avkortes for inngrep på eiendom som foretaket helt eller delvis disponerer. Dersom annet regelverk ikke er til hinder for det, kan kommunen likevel forhåndsgodkjenne inngrepet dersom det avhjelper betydelige driftsmessige ulemper.
- Tilskuddet skal avkortes dersom jordbruksarealet ikke har vegetasjonssone på minst to meter mot vassdrag med årssikker vannføring, målt horisontalt fra vassdragets normalvannstand. Vegetasjonssonen kan ikke jordarbeides

Avkortingsbestemmelser i de aller fleste tilskuddsforskrifter

- ✓ Forskrift om tilskot til avløysing ved sjukdom og fødsel mv.
 - § 11 Avkorting ved regelverksbrot
 - §12 Avkorting ved feilopplysning

- ✓ Forskrift om regionale miljøtilskudd i jordbruket, Nordland
 - § 30 Avkorting av tilskudd

- ✓ Forskrift om tilskudd til drenering av jordbruksjord
 - § 10 Avkorting

Kontaktpersoner

Marianne Olsen

maols@statsforvalteren.no, tlf. 75 54 78 18

Åsa Hellem

fmnoahe@statsforvalteren.no, tlf. 75 54 78 83

Svein Rølvåg Jenssen

svrje@statsforvalteren.no, tlf. 75 54 78 04